

2008-02-12

Em português / En esperanto

PT: CARTA AO SR. ORBAN, COMISSÁRIO EUROPEU DOS ASSUNTOS LINGUÍSTICOS, NO SEU BLOGUE.

ESPO: LETERO AL S-RO ORBAN, EŬROPA KOMISIONANO PRI LA LINGVAJ AFEROJ, EN LIA BLOGO.

PORTUGUÊS

Estimado sr. Orban:

Os meus melhores cumprimentos.

A sua principal objecção em aceitar a língua internacional esperanto como língua auxiliar na comunicação entre os povos, radica-se no preconceito de que o esperanto não esteja suficientemente maduro para desempenhar esse papel.

A fim de que o senhor ultrapasse esse preconceito e, de facto, procure uma solução para a situação caótica em que a Europa se encontra quanto à língua de relação entre os povos europeus, proponho-lhe que estabeleça uma comissão formada por pessoas entendidas em esperanto, a fim de que a União Europeia chegue a um parecer com base científica. Certamente, tal como ocorre noutros domínios em que não fará sentido que o poder decisório fique nas mãos de quem desconheça o assunto a tratar, o senhor concordará que só utilizadores experientes da língua internacional esperanto estão em condições para dar um parecer responsável acerca da matéria. Admito que pessoas como o filólogo Umberto Eco, apesar de não ser um esperantista, estejam em condições para dar um parecer responsável acerca da validade do esperanto. Não admito que alguém que apenas superficialmente se tenha debruçado sobre o assunto seja chamado sequer a dar opinião. Que diríamos se um dentista fosse chamado para a resolução de um problema de olhos? Receio que o paciente ficasse cego, apesar de o dentista também ser um médico. Assim, não basta ser filólogo, linguista ou escritor para emitir um parecer científico sobre uma língua, é necessário tê-la estudado, utilizado, conhecer a literatura dessa língua e o ambiente social em que ela se desenvolveu.

NOTA: Peça a tradução desta mensagem a um dos meus compatriotas com funções na União Europeia, pois espero que o vosso sistema de multilinguismo esteja a funcionar nas devidas condições.

Dê-me p.f. a resposta em língua portuguesa porque sou semi-analfabeto, mas pago impostos, e tenho assim o direito a ser tratado de igual modo àqueles que têm o inglês, o francês ou o alemão como língua natal.

Renovo os meus cumprimentos a V. Ex.^ª,

João José Santos
(redactor da revista literária esperantista "La Karavelo")

ESPERANTO

Estimata s-ro Orban:

Ricevu miajn salutojn.

Via ĉefa obstaklo en la akcepto de la internacia lingvo esperanto, kiel helplingvo inter la popoloj, baziĝas sur la antaŭjuĝo, ke esperanto ne estu sufiĉe matura por ludi tiun rolon.

Por ke vi preterpasu tiun antaŭjuĝon, kaj fakte trovu solvon por la kaosa situacio en kiu Eŭropo troviĝas, rilate al la helplingvo inter la eŭropanoj, mi vin proponas la starigon de komisiono formita de homoj kiuj fakas pri esperanto, por ke Eŭropa Unio alvenu al scienca decido pri la afero.

Certe, tiel kiel okazas en aliaj kampoj, en kiuj ne havas sencon, ke la decida povo estiĝu en la manoj de tiuj, kiuj nekonas la pritraktendan aferon, vi, sinjoro, certe konsentas, ke nur spertaj uzantoj de la internacia lingvo esperanto havas la fakajn kondiĉojn por decidi responseme pri la afero. Mi akceptas, ke homoj kiaj Umberto Eco, kvankam li ne estas esperantisto, havas la fakajn kondiĉojn por decidi responseme pri la validado de esperanto. Mi ne akceptas, ke homo kiu nur supraĵe sin klinis pri esperanto, estu vokita eĉ por doni simplan opinion pri ĝi. Kion oni dirus, se dentisto estus vokita por decidi pri okulmalsano? Mi timas, ke la malsanulo blindiĝus, kvankam la fakto, ke ankaŭ la dentisto estas kuracisto. Tiel, ne sufiĉas esti filologo, lingvisto aŭ verkisto por eldiri sciencon pri iu lingvo; estas necese ĝin esti studinta, uzinta kaj koninta ĝian literaturon, tiel kiel la socian etoson en kiu tiu lingvo disvolviĝis.

NOTO: Petu la tradukon de ĉi tiu mesaĝo al iu el miaj kunpatrianoj, kiu laboru en la instancoj de Eŭropa Unio, ĉar mi esperas, ke via multlingvisma sistemo estu funkcia glate.

Bonvole, donu al mi la respondon en la portugala lingvo, ĉar mi estas duon-analfabeta, sed mi pagas impostojn, kaj tiel mi havas la samajn rajtojn kiel tiuj, kies denaska lingvo estas la angla, la franca aŭ la germana.

Resalutante vian moŝtan personon,

João José Santos

(redaktisto de la literatura esperanta revuo "La Karavelo")

(Ĉi tiu mesaĝo rajte povas esti tradukita, kaj disvastigita, al iu ajn lingvo, kondiĉe ke oni ne perfidu ĝin per redukto aŭ alimaniere, kaj ke oni sendu kopion de la traduko al la aŭtoro)
